Ч. 63 Второк 19 (31) марця 1896. Рік VI.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в бюрі дневників Люд. Пльона і в ц. к. Старостствах на провінциї:
на цїлий рік зр. 2·40
на пів року „ 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.

З почтовою пересилкою:
на цїлий рік зр. 5·40
на пів року „ 2·70
на чверть року „ 1·35
місячно . . „ —·45
Поодиноке число 3 кр.

Управильнене платнї.

Порівнане платнї урядників державних.

Слїдуючий взорець показує нам порівнане теперішної платнї урядників з будучою:

Кляси ранґ	на будуче	тепер	отже більше о
	риньских		
V.	6000	6000	—
	6000	5500	500
	5000	4500	500
VI.	4000	3600	400
	3600	3200	400
	3200	2800	400
VII.	3000	2400	600
	2700	2200	500
	2400	2000	400
VIII.	2200	1800	400
	2000	1600	400
	1800	1400	400
IX.	1600	1300	300
	1500	1200	300
	1400	1100	300
X.	1300	1000	300
	1200	950	250
	1100	900	200
XI.	1000	800	200
	900	700	200
	800	600	200

2. Платня слуг державних.

Рівночасно з проєктом управильненя платнї урядників, предложило правительство і проєкт закона о провізоричнім управильненю платнї слуг державних. В мотивах до сего закона сказано, що платню управильняє ся длятого, бо ті причини, котрі спонукали правительство управильнити платню урядників, промавляють ще голоснїйше за управильненєм платнї слуг державних. В 1873 р. підвисшено платню урядникам значно, а слугам державним признано лиш додаток активальний, але не позволено брати єго за підставу до обчисленя вислуженини (емеритури). Платню управильняє ся провізорично лиш длятого, що коли-б хотїло ся управильнити єї раз на завсїгди, то треба робити доходженя, котрі зі взгляду на приріжні відносини службові тягнули би ся дуже довго, а через то лиш проволїкла би ся теперішна акция.

Теперішний закон вимагає підвисшеня видатків скарбу державного о 1,686.000 зр. або кругло о 1,700.000 зр. Сей видаток, так само як і видаток на поліпшенє платнї урядників мають покрити доходи з податку біржевого та податку від горівки і пива. Длятого і сей проєкт може правительство аж тогди предложити до Найвисшої санкциї, коли обі Палати Ради державної ухвалять згадані повисше податки. Сам проєкт закона постановляє:

§. 1. Побори тих слуг державних, котрі побирають тепер річну платню з фондів державних аж до 500 зр. включно і не належать до служби, про котру говорить ся в §. 2 і §. 5 (поліцияпти, слуги почтові і телеґрафічні), підвисшають ся провізорично слїдуючим способом: Ті слуги, котрі дістають тепер річну платню аж до 260 зр. включно, будуть діставати на будуче 350 зр.; — ті, що дістають звиш 260 зр. аж до 300 зр. включно, дістануть 450 зр.; — слуги з платнею звиш 350 зр. аж до 400 зр. включно, дістануть 500 зр., а наконець слуги з річною платнею звиш 400 зр. аж до 500 включно, дістануть 550 зр.

§. 2. Для людий що служать при уніформованій поліциї, для членів в службі цивільної поліциї і для аґентів поліцийних, установляє ся провізорично річна платня слїдуючим способом: Для інспектора першої кляси 700 зр.; для інспектора другої кляси 600 зр.; для поліциянта першої кляси, взглядно для старшого поліциянта і для аґента поліцийного першої кляси 500 зр.; для поліциянта і аґента поліцийного другої кляси 420 зр.

§. 3. Для наведених в §. 2 катеґорий слуг державоих установляють ся на будуче провізорично додатки за лїта служби, маючі бути увзглядненї на основі закона з 27 марця 1873, як слїдує:

По скінченім 3 роцї служби — 30 зр.; по скінченім 6 роцї служби — 60 зр.; по скінченім 9 роцї служби — 90 зр.; по скінченім 12 роцї служби — 120 зр.; по скінченім 16 роцї служби — 160 зр.; по скінченім 20 роцї служби — 200 зр.; — по скінченім 25 роцї служби — 250 зр.

§. 4. удержує ся в правосильности що-до оплати такси службової і побираня додатків активальних постанови закона з 15 цьвітня 1873.

§. 5. каже, що від постанов сего проєкту закона суть виключені слуги при почтах і телеґрафах, а то длятого, що їх побори і без того лише що недавно управильнено (законом з 26 мая 1889 р.).

Мінїстер просьвіти предложив слїдуючих шість проєктів законів:

З ДАВНИХ ДОБРИХ ЧАСІВ.

(Оповідане з мадярского — Коломана Міксата.)

(Конець).

Вість о бунтї селян викликала всюди найбільше занепокоєнє.

Вибрано зараз депутацию перших панів комітату, котра мала піти до Іштвана Біткого і зложити єго з жупана. Они представили єму, що коли уступить, то ощадить богато неповинної крови і заспокоїть нарід. Він повинен зробити з себе жертву задля загального добра, а до того й сам розум приказує єму то зробити.

— Розум може й приказував би — відповів Бітки — але не сила.

— Але они збурять замок.

— То ми єго відбудуємо.

— Бунтівники і нас виріжуть.

— Ну, то вас поховають.

— Але їм іде найбільше о тебе.

— То я сам піду до них.

Він приказав, аби двяйцять пандурів і гусарів вибрало ся на конях та щоби запрягли єму його повіз.

Коли ті приготовленя покінчено, прикликав до себе управителя замку: „Як я не верну, то аж до часу вибору нового жупана, будете кождого дня ловити одного селянина і перед комітатовим будинком прикажете єму всипати дванайцять буків. То моя послїдна воля яко жупана. Розумієте?“

Гадка, що ще й по смерти будуть людий карати з єго волї, дуже єго тїшила.

Ви усьміхаєте ся і не вірите, аби щось такого можна було робити? О, в тих добрих давних часах всьо було можливе. Але-ж бо то й часи були! Яка шкода, що они так скоро минули.

Коло старих повалених мостїв видко ще нинї таблицї з написею: „Скора їзда заборонена“. Зараз по стилю пізнати, що то зарядженє походить ще від давних жупанів. Така коротка а зрозуміла бесїда повинна би стати взором для урядників на цїлім сьвітї

Жупан від'їхав ще тої самої години, аби стрітити ся з бунтівниками і розігнати їх. По полудни найшов їх, але конї їдучих наперед гусарів поставали дуба перед хлопскими косами.

— Вертаймо, вельможний пане — крикнули пандури.

— Наперед — приказав жупан і став бунтівникам грозити пальцем. — Хотїв би я бачити — крикнув до зібраної товпи — хто посьміє піднести руку на найпершого пана комітату.

Наполохані тою відвагою опустили бунтівники коси і конї стали поволи поступати наперед.

— Чому не ідете домів? — кричав Бітки — чи то гарно, чи годить ся так робити мадярским мужам!

— Чи годить ся, чи нї — заверещав Матїй Бодейкі, лїтківский великан і вискочивши наперед вхопив конї за поводи, так що они стали дуба.

— Відрубай єму руку — крикнув жупан до одного гусарина.

Той виймив шаблю з похви і одним ударом відрубав руку великанови.

Але „цьвіти з королївского зїльника“ більше не потрібували. Немов би що на них напало, кинули ся на пандурів і за кілька хвиль всї були обезоружені і повязані. Їх замкнено в поблизькій пивници.

То несподїване поводженє попсувало бунтівникам цїлий плян. Тепер властиво не було їм що робити. Жупана зловили, то й по що ще бурити комітатовий будинок? Лїпше іти до дому; тепер вже й так нема чого бояти ся нї голоду нї холери.

Отже розумнїйші з поміж селян, коли їх гнїв трохи зменшив ся, розійшли ся спокійно домів і полишили другим убитє Біткі'ого.

Деякі з тих, що остали ся, хотїли зараз з ним справити ся.

— Я противний вирокови смерти — відозвав ся Ворнака Перкі — і предкладаю, аби вислати пана жупана з депутациєю до Америки та продати єго там як невільника. З него на кождий спосіб гарний, сильний мужчина і за него добре заплатять.

Але найбільше бунтівників було за тим, аби жупана зараз убити, бо хто знає що може стати ся, коли єго пустять на волю.

— То не може бути — крикнув Капорнокі — моєї пивницї не найде нїхто а як би й хто найшов, то ключ від неї буде у нашого пророка.

Устя побачивши що житє жупана в не-

1) Управильненє конґруи.

Проект закона о дотациї католицких душпастирів єсть ревізиєю закона з 19 цьвітня 1885 і містить в собі: 1) дефініцию понятя „самостійний душпастир“ і „системізований сотрудник“, потрібну зі взгляду на судівництво; — 2) зміну приписів фасийних о стілько, що на будуче „фондацийні служби божі“ не будуть вчисляти ся до доходів місцевих; — 3) можність діленя в будучности на кілька парохій територий, столчих доси під душпастирскою властию одного лиш пароха чина монашого. Ся постанова вийде в користь чина оо. Бернардинів в Дальмациї.

Для галицкого клира єсть найважнійшою постанова о підвисшеню мінімальної конґруи самостійного душпастиря з 500 на 600 зр. Ся постанова означає в Дальмациї поліпшенє в другій а в Галичині в другій і третій катеґориї. — На покрите сих видатків треба буде 1,800.000 зр.

2. Дотация гр.-православного духовеньства.

Проект закона о дотациї дальматиньского греко-православного духовеньства єсть такий самий як і проект закона о дотациї католицкого духовеньства; ріжнить ся від него лиш о стілько, о скілько того вимагають відносини греко-православної церкви. На покрите видатків треба 5.500 зр.

3. Платня професорів університетских.

Проект сей дотичить професорів при університетах, при техніках, в академиї рільничій і віденьскім виділі теольоґиї протестантскої. Він постановляє:

1. Звичайні професори при всіх академіях мають побирати однакову платню етатову, а так само однакову платню і всі платні, надзвичайні професори; їх додатки активальні лишають ся без зміни. Доси були три катеґориї платні професорів звичайних: одна для професорів віденьских, друга для праґских, а третя для всіх инших.

Від тепер етатова платня професора має рівнати ся платни урядника державного VI. ранґи, т. є. буде виносити 3.200, 3.600 і 4.000 зр. Крім того позіставуть додатки активальні і на дальше і буде утворених 60 посад з платнею V. ранґи т. є. по 5.000 і 6.000 зр. З тих 60 посад припадає отже по кілька на кожду висшу інституцию наукову в цілій Австриї. Доси етатова платня професорська виносить у Відни 2.200, в Празї 2.000 а всюди инде 1.800 зр. а по 5 квінквенїях доходить до 3.200, 3000 і 2.800 зр. Від тепер будуть всї професори діставати таку платню від самого початку, до якої доходив доси професор віденьского університету по 25 роках.

3. Надзвичайні професори будуть діставати річно 1600 зр. і додатки активальні та дві квінквенції по 200 зр., так, що за 10 літ дійдуть до платнї 2.000 зр.

Перегляд політичний.

Пішла чутка, що Рада державна по великодних сьвятах буде радити аж до кінця мая, щоби залагодити реформу виборчу, закон о платнях урядничих, поступованє екзекуцийне, закон о зелїзницях льокальних і о ревізиї катастру ґрунтового. Під конець мая зберуть ся спільні Делеґациї, а в половині вересня буде знову радити Рада державна і залагодить угоду з Угорщиною та буджет на 1897 р. — Зачувати також, що Угорщина годить ся на підвисшенє суми припадаючої на еї пайку в спільних видатках.

В опозицийних партиях, молодоческій і антисемітскій заносить ся на якісь зміни, а може навіть і на розбите сих партий. Ухвала молодоческого клюбу, щоби остаточно голосувати за правительственним проектом реформи виборчої, викликала між яркійшими членами клюбу велике невдоволенє, а тепер доносять з Праги, що сім радикальнійших членів постановило виступити з клюбу. Межи антисемітами настали також досить різкі спори. Німецко национальні антисеміти (фракция Шенерера) докоряє Люеґерови за то, що він пхає антисемітів в табор клерикальний.

Секретар парляменту Курзон виголосив вчера в Суспорт бесїду, в котрій доказував, що поражка Італїянців в Касалї була би небезпечною для Єгипту. Анґлія тим, що бере участь в єгипетскім походї до Донґоли, ще не провокує Франциї. Поступованє Анґлиї супротив Франциї в послїдних шести місяцях було зовсім прихильне. Курзон висказав надію, що Франция буде на справу єгипетску инакше дивити ся, коли лїпше їй пригляне ся.

З Парижа знов доносять, що Франция і Росия носять ся з гадкою видвигненя на порядок дневний справи евакуациї Єгипту.

З Константинополя доносять знов про якісь непокої, але сим разом тихі. Патріарх вірменьский скликав вірменских нотаблїв на раду і заявив їм, що коли Порта змусить его до уступленя, то він видасть відозву до народу. На сих зборах раджено також над демонстрациями, які би треба зробити підчас великодних сьвят, але що-до сего не прийшло до згоди. Одні хотять лучити ся з турецкими революционїстами, а другі противні тому, бо кажуть, що тепер нема надії на то, щоби можна утворити самостійну Вірменію. Революционїсти турецкі рушають ся також і се єсть причиною, що в Порті і палаті султаньскій відбувають ся часті наради мінїстрів.

Новинки.

Львів дня 30 марця 1896.

— **Віцепрезидент ц. к. краєвої Ради шкільної** др. Михайло Бобжиньский виїхав на кілька тиждниів до Італїї.

— **Комітет**, що на просьбу виділу станіславівскої філії „Просьвіти“ завязав ся для вироблення статута удїлової спілки в цїли побудованя евентуально закупна Народного Дому в Станїславові, подає сим до прилюдної відомости, що при ласкавій участи тутешного адвоката дра Ів. Мандичевского статут уже виготовив і предложить его загальному зборови членів-осн)вателїв до підписаня по сьвятах великодних. Місце й час означить ся пізнїйше, а першу сю звістку подаємо вже тепер длятого, щоби ті патріоти з околиці, котрі вже від давна очікують такого почину, могли висказати, коли з'їзд для заснованя товариства був би для них найдогіднїйший і чи не добре було би ви-

---

безпечности, закінчила спір, подаючи таку раду зібраним: „Пождіть до завтра аж Михайло спитає сьвятого старця о раду. То не добре робити без его волї.

Всї навіть найбільші крикуни признали її правду і коли сонце зайшло, розділила ся товпа в літківских лїсах. Одна часть пішла до дому, а друга до Літки, щоби там дожидати, що буде.

Настала ніч, зимна і бурлива; місяць не осьвічував околиці.

Але хоч би він не знати як ясно сьвітив, то оно нїчого не помогло би жупанови. Він сидїв в глубокій пивници на голій земли, голову опер о бочку і роздумував, чи було коли на сьвіті щось такого як тепер.

Нї! Королї і князї сидїли, правда, нераз по вязницях, навіть убивали їх, але мадярскому жупанови не стала ся така пригода як сьвіт сьвітом.

Я зараз, скоро лише верну до дому, велю то записати до протоколу і на вічну памятку зложити до актів.

Але як я не верну до дому? Гм, як ті злодії мене убють?

Около півночи зробилось ему зимно. Став дрожати і кламцати зубами, серце немов перестало бити ся. — Жупан молив ся!

Ах, він, що тілько просьб відкидав кождого дня, просив тепер щиро Господа, аби его виволив з тої біди.

Яке то страшне! Жупан — а мусів просити, мусів так дуже понижитись!

Але ледви скінчив молитву, заскрипів в дверох замок. Біткі задрожав; може вже ідуть по него.

— Пане жупане — зашепотів якийсь голос — ходіть, ви вільні.

— А хто-ж там? — спитав недовірчиво.

— Та тихо, можуть нас почути! Тут дівчина, що хоче вас виратувати. Скоро, скоро ходіть!

Жупан напів зі страхом а напів з надією вийшов з пивниці і вдихнув в себе з розкошию нічний сьвіжий воздух.

— Вас хотять убити, ходіть скоро.

Полонений дивив ся на стоячу перед собою стать, котру лиш невиразно розпізнавав в нічній пітьмі. Она була струнка і як здавало ся була молода і хороша.

Еї віддих був скорий і она якось зажурено дивилась в небо. Велика хустка закривала її голову і она дрожачи від зимна сильнїйше еї стягла довкола плечий. За кождим кроком шелестїло еї одїнє заболочене і мокре.

— Дякую тобі, голубко, за то, що ти для мене зробила; але як ти дістала ключ?

— Не журіть ся тим, тота пивниця має два ключі, але о другім нїхто більше не знає лише я.

І щоби нїхто о тім не дізнав ся, взяла ключ і кинула его далеко між скали.

— Скажи-ж менї, хто ти — напирав жупан. — Я мушу знати бодай твоє імя, щоби тобі колись віддячитись.

— Не можна — відповіла дівчина — а однако я може коли буду мати до вас просьбу і то велику.

— Присягаю, що зроблю тобі, що схочеш, нехай би то було й не знати що. Але мушу знати твоє імя, аби тебе відтак пізнати.

Она уперто похитала головою.

— Я не можу его сказати, але....

Она приступила до жупана і сказала рішучо:

— Нагнїть ся до мене.

— Чого хочеш?

— Низше, ще низше.

Она зсунула хустку з плечий і розіпняла два горішні ґузики від кафтаника, так, що навіть в нічній пітьмі можна було бачити еї білу шию.

— Укусїть мене в шию — сказала, відвертаючи голову.

— Я? — здивував ся жупан — я маю тебе кусати в шию? А на що-ж тобі того?

— Досить як я буду о тім знати. Кусайте скоро!

Щож жупан мав робити? Мусїв вхопити еї зубами за шию; яка она була гладка і солодка не дасть ся описати словами.

— Лїпше ще лїпше — напирала дівчина нетерпеливо.

— Бою ся, що тебе буде болїти. Ах, яке-ж то смачне.

— Ще трохи більше. Досить, досить — засичала. По тих знаках пізнасте мене, як я колись до вас прийду, а тепер ідїть отсею дорогою на лїво. Нехай вас Бог провадить.

Она побігла дорогою до села, між тим як жупан стояв роздумуючи, хто би то міг бути, тота дївчина з солодкою шиею. Він дивив ся за нею доки міг, ему здавало ся, що то був сон.

Відтак пішов і він півперек полями в напрямі до міста.

Нікуди не заходив, не робив нїякого крику і нї до кого не говорив. Нехай — гадав собі — люди думають, що то, що стало ся з жупаном, був сон. На другий день рано, коли повставали люди в комітатовім будинку ходив вже й жупан по канцеляриях та видавав свої прикази, немов би нїчого не стало ся.

Та й що тут було дивного? В цїлій справі не розходило ся о нїчо, хиба о тоту відтяту руку і прокушену шию.

Але тих двайцях пандурів? Їх-же не можна так лишити хочби задля їх нових мундурів і оруженя. Люди могли собі й пропасти, їх комітет знов дасть але мундури — се-ж страшно дорога річ.

друковати статут в часописях перед з'їздом, аби кождий знав его склад наперед. Таким способом підготовилась би робота для загального збору, а члени-основателї мали би час обдумати евентуальні поправки. Знаючи, що наш зазив до народної роботи, хоч пізної але все лїпшої від нїякої або відкладаної, найде многих і охочих участників, надїємо ся, що Земляки а передовсїм щирі для народних справ трудолюбцї з околицї Станїслава чи-то сею самою дорогою, чи дорогою приватної кореспонденциї на адресу комітету, вискажуть свої думки на порушену справу та не полишать перпюї цеголки на підвалину Народного Дому, не доложивши до неї другої, та що недалекий уже час лїпшої долї і для нас! — В Станїславові д. 27 н. ст. марта 1896. Комітет: *Др. Ів. Яхно, Зенон Шепарович, Прокіп Мостович.*

— Безперервну виставу виробів галицкого промислу отворено дня 23 с. м. у Львові для публики. Задачею тої вистави є: дати середним станам можність набути дешево добрі вироби краєві. На посьвяченю вистави явило ся около 200 осіб, нехибний доказ, що відчуто потребу такої безперервної вистави промислу краєвого.

— Нещастна пригода. В домі під ч. 4 при ул. сьв. Антонїя у Львові лучило ся в пятницю вечером нещасте. Именно 3-лїтна дитина судового канцелїста вилїзла в часї неприсутности матери на вікно і упала з другого поверха на землю. Дитина так потовкла ся, що помимо лїкарскої помочи померла до години.

— Небезпечна забава. Термінатор столярский Тома Масяк на Замарстинові під Львовом купив собі старий пістолет і забавляв ся в огороді стрілянєм. Аби голоснїйше стрілити, насипав до пістолета тілько пороху, що розірваний пістолет покалїчив ему долоню і пальцї лївої руки. Раненого відвезено до шпиталя, де ему вітнято руку.

— Метеор. В ночи дня 22 с. м. пробудив мешканців Ритра над Попрадом в новосандецкім повітї незвичайний гук, подібний до гарматного вистрілу. Показало ся, що причиною того гуку був метеор, котрий появивши ся в північно-західній сторонї летїв на полудневий всхід і як здавало ся глядачеви вибух недалеко села в висотї яких 50 метрів та викликав таке потрясене воздуха, що аж шиби забрязчали о вікнах. Метеор мав синяве сьвітло і видавав ся так близько, що нічний двірский сторож побачивши то незвичайне явище упав по вибуху метеору з переполоху на землю.

— Славний лихвар. Дня 18 і 19 с. м. відбула ся розправа карна перед трибуналом судиїв звичайних в Бережанах против лихваря К. Штайнкляйна — одна з тих розправ, що показує, як хитро і підступно уміють лихварі ссати кров з нашого селянина-хлїбороба і спроваджувати его до торби жебрачої. Штайнкляйн був „торговцем" збіжа, яких у нас по місточках повно. Мешкав в Зборові а свої сїти лихварскі закинув головно на селян повітів судових зборівского і козївского. За зборівскі обманьства засудив его золочівский трибунал на чотири місяцї тяжкої вязниці, на кару грошеву 300 зр. і на вигнане его зі Зборова. Тепер прийшло ему відповідати за лихварскі операциї і ошуканьства в судовім повітї козївскім. Штайнкляйн головно продавав збіже па переднївку, коли нужда і голод найбільше доскулює бідакам. Тогдї спішив він з помочию нещасливим або в сей спосіб, що давав їм збіже в натурі по цїнї два рази висшій, але на кредит, або давав їм гроші на збіже, котре аж в осени мало уродитись, отже купуючи збіже від пих по цїнї два рази низшій. А коли довжник речинця не додержав, тогдї позивав перед суд і вигравав, помагаючи собі власною присягою. Часом замість збіжем „гендлював" полем і на одній спекулкциї за 20 зр. „вигендлював" аж 990 зр. Річ була така. Підступним способом купив він у селянина Зарицкого більше як морг поля за 20 зр. Зарицкий не був заінтабульований за властителя поля, а Штайнкляйн представляв ему, що властитель табулярний може від него поле відобрати, але він постараєсь о інтабуляцию себе на тім поли, а потім відпродасть Зарицкому за 20 зр. І дїйстно Штайнкляйн дістав дозвіл на інтабуляцию, але коли Зарицкий хотїв відкупити поле, лихвар зажадав від него не 20, а 180 зр. Зарицкий згодив ся на сю суму, головно тому, що Штайнкляйн не жадав від него гроший, лише на девять лїт половину збіжа з шести моргів поля, пересїчної вартости 113 зр. річно. Значить: за 20 зр. мав побрати 990 зр. Се тілько один примір чесних „гешефтів" сеї пявки. Прокураторня обжалувала Штайнкляйна аж о десять фактів лихви і обманьства. Правда, Штайнкляйнови удало ся викрутити від декотрих закинених ему злочинів, а все-таки зі всего викрутитись не міг — і трибунал засудив его на 8 місяців вязниці і на 600 зр. кари грошевої.

— Суччі у Відни. Ми онегди доносили, що Суччі, славний з своїх 40-денних постів, мав прилюдно голодувати у Відни. Однак полиция заявила, що не може позволити на таке публичне представлене, бо лїкарі не мають певности, чи він видержить той піст. Так отже зможе Суччі хиба приватно для своєї „втїхи" морити ся через 30 день голодом. Се був би его перший піст „любови до науки".

Штука, наука і лїтература.

— „*Зорі*" ч. 5 посьвячене майже цїле памяти Шевченка. Єсть там поезия В. Масляка в память Тараса, опис подорожи Г. Мачтета на могилу Шевченка, кілька дрібних листів его, маленька розправа про море в поезиї Шевченка, частина житєписи его (в дорозї з засланя— пише О. Я. Кониський); а про московскі переклади творів Шевченка подає довшу звістку Павло Граб. До слів з Наймички: „У тумані на могилї" і до поезиї „За байраком байрак" подає Гр. Коваленко дуже гарні вінєтки; він і поет і в тім числї читаємо також его гарну поезию „До Днїпра" (також з вінєткою). Ті вінєтки Коваленка дуже гарні. З численних портретів і бюстів Шевченка бачимо тут бюст Тараса (власність Ал. П. Бахрушина з Москви), власноручний портрет Шевченка з бородою, і портрети Іраклїя і Аґати Ускових, що в Новопетрівскім фортї опікували ся Шевченком. — Проф. М. Грушевский здав ще в сїм числї справу з конкурсу галицкого видїлу краєвого на твори драматичні, а В. Щурат у фейлєтонї ч. з. „Сьвітла і тїни" говорить про брак реклями у нас, що належить ще зробити, щоби пізнати жите і твори Шевченка і про популярне видане его творів.

Господарство, промисл і торговля.

— Ц. к. Дирекция руху зелїзниць державних оповіщує: Австро-угорско-росийский звязок зелїзничий. З днем 1 цьвітня 1896 увійде в жите нова тарифа для безпосередного перевозу осіб і пакунків в повисше наведенім звязку зелїзничім. Примірники сеї нової тарифи можна одержати в дотичних зарядах зелїзничих по цїнї 50 кр.

ҐТЕЛЕҐРАМИ.

Вельс 30 марця. Є. Вел. Цїсар приїхав тут вчера в полудне в гостину до Найдост. Архікн. Франца Сальватора.

Відень 30 марця. Ґінекольоґ радник двору Йосиф Шпет помер в 74-ім роцї житя.

Букарешт 30 марця. Парлямент відрочено аж до 16 цьвітня.

Ліль 30 марця. При гашеню пожару в тутешнім шпиталї 15 вояків напило ся в шпитальній аптицї якоїсь отруї, думаючи, що то горівка і шість з них зараз померло.

Рух поїздів зелїзничих

ажний від 1 мая 1895, після середно-европ. год.

Відходять до

	Поспішні			Особові			
Кракова	8·40	2·50	11	4·55	10·25	6·45	—
Підволочиск	—	1·56	5·46	—	9·50	10·20	—
Підвол. з Підзам	—	2·10	[illegible]	—	10·14	10·44	—
Черновець	6·15	—	—	10·30	2·40		—
Черновець що по неділка	—	—	—	10·35	—	—	—
Стрия	—	—		5·25	9·33	—	7·38
Сколього і Стрия	—	—			—	3·00	—
Белзця				·15	7·10		

Числа підчеркнені, означають пору нічну від 6 год. вечером до 5 год. 59 мін. рано.

За редакцию відповідає **Адам Креховецкий**

На другий день вислано до лїтківских лїсів дві компанії войска, аби усмирити бунт. Комендант войска, старий добрий панище, оповістив бунтівникам з вдоволеним усьміхом, що кождий хто хоче спокою, може іти домів, хто ж бажає війни, нехай виступить, а его зараз розстріляють.

Добродушні селяни почувши таке сейчас звернулись і розбігли ся з косами домів.

Лиш один з провідників мав на стілько сьмілости, що виступив перед капітана.

— А в інших справах комітету не принесли ви нам нїякої новини?

— Менї, сину, нічого не казали, то й я вам не можу нїчого сказати.

— Гм, та оно правда — сказав відважний бунтівник, покивав головою і пішов до дому.

Тим хитанем голови и скінчив ся чотиредневний бунт.

Лише увязнене Михайла Боррі'ого було строго приказане і він мав — колиб его зловили — утратити голову без пощади.

Шість днів гонили за ним безуспішно. Нарід казав, що его укрив той сьвятий старець в скалах. Але жінки в своїх сплетнях видумали, що его імовірно сховав Капорнакі разом з дочкою, котрої також десь не було. Хиба слїпий не бачив би, що они доси обоє любили ся.

І жінки говорили правду. Семого дня зловлено їх обоє в хатї пільного сторожа в Чаланці. Жупан сидїв як раз з великим товариством при столї, коли ему донесли, що приведено на подвіре фальшивого пророка разом з его любкою.

Декотрі з гостий дуже зацїкавили ся, але найбільше пані жупанова і тому велїв пан жупан привести до комнати полонених.

— Подивимо ся на тих, заки змарнїють у вязници, бо обоє — бачить ся менї — досить там насидять ся.

Полонені увійшли. Бутно, з очима, з котрих визирала ненависть, вступив Михайло Боррі, з покорою Капорнокі'ого Устя.

— То до того прийшло? — спитав Бітке глумливо. — Правда, що жупан має дужу руку?

Боррі почервенїв і хотїв щось відповісти, але Устя кивнула на него головою і він замовк. Пани і панї приглядались їм усьміхаючись і щось собі шептали.

— Виведїть їх — приказав жупан, що побачив, що панї стали суетити ся — і замкни кожде до окремої комнати.

Тепер піднесла Устя голову і приступила до жупана.

— Прошу о слово.

Жупан здивований приступив близше.

— Увільнїть нас — сказала Устя тихо.

— Ов, гарна дївчино, ти певне зійшла з розуму.

Засоромлена Устя опустила голову, відтак кинувши оком на товариство, чи хто на неї не дивить ся, відкрила скоро свою шию.

На білім тїлї видко було чотири сині пятна — знаки від зубів.

Жупан легко почервенїв.

— Випустїть обоє на волю — сказав спокійно. — Я приказую.

Гості здивовані позривали ся з місць.

— Що стало ся? Що робите?

— Огонь гасить вода — відповів спокійно вельможний пан. — Ви того може не розумієте, але того вимагає загальне добро.

— Що тобі показувала тота дївчина? Що було на єї шиї? — крикнула розгнївана жупанова.

Бітки відповів на пів неохотно, на пів жартом:

— Sigillum secretum — тайну печатку комітату.

КОНТОРА ВИМІНИ

ц. к. упр. гал. акц.

БАНКУ ГІПОТЕЧНОГО

купує і продає

всякі ефекти і монети

по курсі даім найдокладнійшім, не числячи жадної провізиї

Яко добру і певну льокацию поручає:

4% листи гіпотечні коронові	4% позичку краєву галицку коронову
4½% листи гіпотечні	4% пожичку пропінацийну галицку
5% листи гіпотечні преміовані	5% " " буковиньску
4½% листи Тов. кредитового земс.	4½% пожичку угорскої зелїзної дороги державної
4½% листи Банку краєвого	4½% пожичку пропінацийну угорску
4% листи Банку краєвого	4% угорскі Облїґациї індемнизацийні
5% облїґациї комунальні Банку крає.	і всїлякі ренти австрийскі і угорскі,
4½% пожичку краєву галицку	

котрі то папери контора виміни Банку гіпотечного всегда купує і продає

по цїнах найкористнійших.

Увага: Контора виміни Банку гіпотечного приймає від Вп. купуючих всякі вильосовані, а вже платні місцеві папери цїнні, як також купони за готівку, без всїлякої провізиї, а противно замісцеві лишень за відтрученєм коштів.

До оферт, у котрих вичерпали ся купони, доставляє нових аркушів купонових, за зворотом коштів, котрі сам поносить. 9

Clayton & Shuttleworth

фабрика машин рільничих.

Львів ул Городецка 22

Поручають на зближаючий ся лїтний сезон свої **плуги сталеві універсальні, екстирпатори, борони, вальцї, розсївачі гною, сївники широкорозкидуючі, патент. сївники рядові „Columbia Drill“, обориваві, половники, плуги чотирескибові до переорювання засіву і покладів** і т. п. і запрошують до звидженя їх складу, в машини богато заосмотреного.

Направи кождого рода виконують як найдокладнїйше. 26

Ілюстровані цїнники gratis і franco.

Бюро оголошень і дневників

приймає

ОГОЛОШЕНЯ

до всїх дневників

по цїнах оригінальних.

До

Народної Часописи, Ґазети Львівскої, і Przegląd-у

може лише се бюро аноси приймати.

Фабрика капелюхів і цилїндрів

під фірмою

Антін Кафка

передтим **Кожелюжек**

у Львові, Ринок 29, перехідна камениця Андріолього від сторони ОО. Єзуїтів Театральна 12 поручає капелюхи і цилїндри власного виробу в наймоднїйших фасонах і кольорах по найдешевших цїнах; капелюхи і цилїндри з фабрик ц. к. надворних доставцїв П. Ц. Ґабіґа і В. Плессов в Відни. Капелюхи наймоднїйші по 5 зр., цилїндри цїлком легкі по 9 зр. Хороші капелюхи Льоден з фабрики Піхлера в Ґрацу, також Chapeau Claque атласові по 5 зр., 6 і 8 зр.

Цїнники дармо. 34

Бюро дневників і оголошень

Л. ПЛЬОНА

у Львові

улиця Кароля Людвика число 9.

приймає

абоиамент на всї дневники

по цїнах оригінальных.

Бюро дневників і оголошень

Л. ПЛЬОНА

у Львові

улиця Кароля Людвика ч. 9.

приймає

абонамент на всї дневники

по цїнах оригінальних.

АРТИКУЛИ ЯПАНЬСКІ

ЗЕРКАЛА, ТОАЛЄТИ ДАМСКІ

знаменитої і добірної якости поручає одинокий магазин люксусовних артикулів і найбільший склад апаратів і приборів фотографічних.

Львів, **Людвик Файґль** Пасаж Гавсмана 8.

З друкарнї В. Ловиньского під зарядом В. І. Вебера.